

Թաշրայար Իշին բոսժ ա
 իճըրթի պիղէ օլարագ,
 Սէնկի գըլ. 10 մէճիտ
 6 այլը 5
 3 այլը 2 1/2
 Էտէն նիւսիմիդ սա-
 թըլը Իբի էլի բարա-
 լը գայիսէյէ :

Waisynwylh Lqfauy

1597
 1597 21

ՄԻԻՆԱՏԻԻ ԷՐՃԻԵԱՍ

፲፮፻፱
፳፱፻፲፱

ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՓԵՏՐՎԱՐ 13

Իլանթըն պենյո
սաթրը 3ինի տէֆա
3, Չինի տէֆա 2,
Յունի վէ սաթր տէ-
ֆայար էքէն 1 դւ։ Խան
սըղաւորեա գծողում-
եան իլան սաթըը 5 դւ։

Մէքթուղ վէ ապրի-
րէ, Գալաթաւոյ Քէնչ-
չէնպին պապօրնոտ
վազը Նօ. 41 իրսի խա-
նընտա Կարապետ Յ.
Փանոսեան խմբինէ իր-
սալ խորիճէք տիր :

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ
ԹԵԼԵԿՐԱՖԻՅԷ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Պէրսի, 12 փետրվ.

Բլ յշխմակ մէծիւիթ պու կիւն քուչատ օ լունտու : Պու միւնախալթիէ իմէրաթ օր թարաֆընտան գրաաթ օլունան նութգտան , 1865 սէնէսինտան պէրազ զլամէն թէնք օլունմաւ օլուն էկ օմիթք բոլիթիպա սչնըն էկէն գապուր օլունասսընըն լիզուս մի պէեան , վէ մէճլիսին տախիլի ինթիւգամի իշնի թէտապիլի լազուլէնին իթթիւխազը զըմընտան մէճիսէ հուգուգ իթա օ լունասսընու դիբը , վէ մուսխաարէն արլանան իսպիլընէն էկ օրէ , ղուսաթա օլիթիս իլլթիլին եագընտա քեամիլէն միւնտէֆի օլաճազը մէմուլ օլունմաւ : վէ Ալմանիա իլէ Ալլթիթիս պէ յնիւնաէ ճէրէեան իտէն միւնասէպաթը տոսթանէ սանէսինտան , Յրախա աշունամէսինին պէլէնէս պէնտի Յրախ օլունտուղու , վէ նիհաեթիլնաէ , պիլրէլէիլ օլան Ալմանեանը , իլէրուտէ իթթիլիսազ իտէճէյ : մէպէք , տիւլը ճննէպիւեէ իլ օլան միւնասէպաթը հասէնէսինի պիթ գաթ տաշա արթըրմաւ , պէլէնէլլէճնէպիւեէ միւնընտան ճէրէեան իտէն լիւսնի միւնասէպաթըն պագա վէ տէվամընա եարտըմ իթմէքտէն իպարիթ իտուիլի , վէ մէնասէպաթը մէգըլուրէնին , Պէրլին մուաէնէտէիլլէ գալիլէմիլ օլունուղու պէեան զըլընմը տըր :

1 օՆտրու , 12 փէտր .

Տիւն Ուէսթմիսթրաւ վերիէն պիւր
դիւպէթտէ պահելէն նապարհ տեսնու
իւմիտ պրուընտս Ինկիլիզ ասաքրիին
թէէնքա Դը տնէշթի պիւր ստաբէթտէ օլ
տուգու, քաջաթ պաւնտ թափրի միւմ
քին խոռակի անէտան, վէ Յամակուսթ իւ
մանընդի, ակջարիպ, թէքմիլ պահէն Ահ
քիտ տանանմաշըն խաթիւտալէ էլ վէրիշի
օլտուգունու իրալէ խշմիշ տէր :

1848, 12. 12. 1848

Յրանաւոտա օն իքի Գլխա դօմանտան
տանարընճա թէպէտտիւլաթ վուգու
պուտու :

35

4. 5

10. 11. 12. 13. 14.

ՄՈՒԱՀԵՏԷՅԻ ԳԱԹԻՅԷ

Վազը՝ զաղէթաբընն տիւնք
նիւսխէսինտէ մշտահէտէյի գաթի
օլմադ իւզրէ տէրճ օլունան շէյին խիւ
լասայի հիւքմիւնիւ գարնէրիմիզ
խապէր վիրմէքլէ պէրապէր, պունու
տինէ ըէֆիգիմիզ Թարաֆընտան Թէր
թիպ օլունմուշ պիր շէյ օլաճաղընը
վէ պինաէն ալէյ՝ շաւաըն իթիմա
կէօրիւլմէքլէ լազըմ կէլէճէկին տ
միւքէրրէնն իխթար իյլէմիշ իտիք

Պու ինթարը մըզ գաթիէն սէվա
իմիշ : Պու կիւնքի կիւն մաթպուամ
Օսմանիեէն հարջիէն իթթիհատ
լիսան իտէճէ քլէրի մալիւմթը սահ
հէ վէ հալիբիէ պէր վէճհի աթ
տէրճ օլունուեօր քի , հագիգալթ
գաթիեէն պունտան իպարէթ օ
տուղու թէէմինաթը տալսի թապ
վէ գարուրի տօր :

«Ահալար ճարպիկներն մենքիմ օտարոտը Այլաթեֆանօս մուհհէտե, սուրհիեհեհինն ագաը իւզէրինէ, էրօրա տեղէթէրի ճանիպինտէն վոգու պուլան թէշէպպիւսաթ վէ թէշէթաթա մէպին, Պէրլինտե թէշէլ/ուռան գօնլըտէ, մուհհէտէյի մէ

թիւերէնին պազը պէնտլերի թատիլ օլունուպ, պիր թագըմը տէվէթէյնի միւթէահիւտէյնէ աշիտ օլտուղու, վէ պէյնլերինտէ վերիլէն գարարըն թէպտիրի, էվրօքա տէվէթէրէրին վէզա-յիֆի խարիճնտէ պօլունտուղու պէ-եանըյլա. ալէ հալիհի պըրաղըմը, վէ Այիսթէֆանօս մուահէտէսինն պիր մուգատտէմէյի սուլհիհէ ատտիյլէ, պիր մուահէտէյի գաթիհէ չէքլինէ իֆրաղընա, վէ էտիրնէ վիւաեթիին թախլիհէսինէ տայիր Այիսթէֆանօս մուահէտէսինտէ միւնտըրիհ օյան ֆըգ-րալար, Պէրլին մուահէտէսի խարի-ճնտէ գալան պէնտլերի արասընտա պօլունմուշ օլտուղունտան, Պէրլին մուահէտէսի իմզալանտըղընը միւ-թէնգիպ, Բուսիա տէվէթի, մու-ահէտէյի գաթիլէյի մէշըութանըն, տէվէթէյն պէյնիտէ ինըգատը թա-լէպիին տէրման իլէ, պունա պիր գա-րար վերիմէյինճէ էտիրնէ վիւյէթի-նի թախլիհէ իթմէեճէկիին պէեան իթմիշ, վէ պու թէքլիֆէ գարըն ճէ-րէեան իտէն մուպահասաթ վէ մու-խապէրաթ, պիր նէթիճէյի գաթիհէ հասըլ իտէմէյուպ, պու սէպէպլէ Բու-սիա տէվէթի տալի էտիրնէ վիւաե-թիին թախլիհէ լյէմէմիշ օլտուղուն-տան, կէօրիւնէն իւզուժ վէ մէճպու-րիհէթ իւզըրինէ, թարաֆէյնտէն մուքախխալար թալիինիլէ, Բուսիա տէվէթի ճանիպինտէն թէքլիֆ օլու-նան մուահէտէ միւսէվէտտէսինն միւ-զաքէրէսինէ իպթիտար օլունտաթ գ, տէվէթի միւշարիլէյանըն մէթալիպը էսասիճէսի, Այիսթէֆանօս մուահէ-տէսինճէ, ինըգատը լաղըմ կէլէն մու-ահէտէյի գաթիլէն տայիր օյան պէն-տէ միւսթէնիտ օլտուղունտան, պիթ թապի Այիսթէֆանօս մուահէտէսի-նին քեաֆֆէյի աճքեամընն էղ սէր նէվ թատիգի, վէ թազվինաթը հար-պիհէնին եինէ իւշ եիւզ միւսօրուպ-լի տէրէճէսինէ իպաղը իլէ, սուրէթի թէսվիհէսինճէ տախի տէվէթի Ալի-եհնին պիլճիւմէ մուգըրիլէրինն հու-գուգունա ըրաեթի մէճպուրիհէթին տէն պէրայիթի, (գուրթուլմազ) վէ Բու-սիա թէպաաաընա վերիլէնէք թաղի-նաթըն սուրէթի մազթուտէ օն մի-եօն րուպիլիտէ պըրաղըմաըյլա, պուն-լարըն տէֆաթլէն տէվէթտէն թալէպ օլունապիլմէսի, վէ Թունաաա թիճա-րէթէ վէ սէֆայինէ վուղու պուլան զա-րար ուղիեան տէվէթի Ալիէ ճանիպին տէն թազվին իթտիրիլմէսի վէ թախլիլէ մատտէսինն մուալաքտա պըրաղըմաըն վէ աֆվը ումուլմինն Այիսթէֆանօս մուահէտէսինտէ օլտուղու կիպի եա-լընըղ սալթանաթը սէնիհէ ճանիպին տէն թահիլա իթտիրիլմէսի, վէ թէտ-գիւզթէ իճրաաթը թէէսիթ իթմիշ օ-լան իլամաթ վէ տաալինին պաղը շէ-րայիթի վասիէհէ րապթը սուրէթլէ-րիլէ, Բումանիա վէ Սըրպիա իլէ Գա-րատաղտան իատէ օլունան էսրայի հար-պիհէ թաղմինաթը հազգընտա պաղը թէքլիֆաթը հապի օլուպ, պունլալ Այիսթէֆանօս մուահէտէսիլէ տէվ-լէթճէ մուգարըր վէ մուաաաաա օլ-տուղու հալտէ, էսնայի միւղաքէրաթ տա Պէրլին մուահէտէսինն մուահէ-տէյի ումուլմէնէ իթիպաղընտա մու-

հաճախորդի մահճեթիլէ պէրապէր եալընըզ անըն խարհճնտէ գալան մէ վատտա միւնհասըըն, պիր մուհհէտէի մախսուսէ թանգիմ վէ թագմիհնաթը հարպիեէ կրմիւշ բուպիլտէն գալիմէ բուպիլտէն թահվիլ օրունարազ, բուպիլ գայիմսիսին ֆիեաթը տախի իքի ֆրանգ ալթմըշ եէտի պուշուգ սանթիմէ թէնգիլ իտիլիպ, թագմիհնաթը մէզքելընին մէթալպէսիլէ տէվէթը Ալիեէ տայինլըրին հուգուգուսուն սէլթէլէնտիթիմէմէսի իլին պիր ֆըզրայի մախսուսէ տէրճ օրունմուշ վէ բուսիա թէպասարընէ թագմիլ ղիեանթ իլին տէֆաթըն վէ մագթուլն թէնլիլէն օն միւեօն բուպիլ իլին տախի մագթու սուրէթինտէ օլմաեարագ նիհանէթ մըզտարը եկկրմի ալթը միւեօն ֆրանգա թէնգիլ օլունտուգտան մաստա, միւտտէթի թէէտիեէ սիլլէ թահգիլ մըզտարընճա տա պագշերայիթ իլպվէսի վէ էսրայի հարպիեէ մէտարիֆի հիսապլարըն տախի Պէրլին մուհհէտէսի իմգլանաըզը կիւնէ գատար ելըրիտէլվէսի վէ թայեին օրունաճագ մէպլաղըն եէտի սէնէտէ եկկրմի թագսիթտէ թէէտիեէ, վէ մէվատտը հուգուգիեէնին կէրէք հուգուգը էֆրտտա վէ կէրէք գավանին մէվգուսեա խալէ կէթրմէեճէք սուրէթտէ թէսվիեէ օլունմաը եկպի թատլարթը միւսթընէ ինճա վէ թուսն թագմիհնէթլլա թէքտալթը տայիլէ տայիր օլան մէվատտ տախի քիլլէն իմհա իլէ, թաստիգի մուսահէտէն իթիպարէն օթուգ պէշ կիւն իլինտէ բուսիա ասքըրինին էտիրնէ վիլաեէթինի քիլլէն թալլիլէն իթմէսի տախի գարտրաշտըրըլըշ օլմաըլլա, շու էաստա թէվֆիգան թանգիմ օլունան մուհհէտէնամէ իմգա վէ թատթի օլունարագ, բուսիա ասքըրինին հէման օն կիւնէ գատար էտիրնէ վիլաեէթինի թալլիլէեէ միւպաշէրէթլէ, պիր եանտան չէքիլէճէքլըրի թահգիլգաթը վագքաւտան միւսաթէպան օլմուշ, վէ էտիրնէ վիլաեէթի վալիսի վէ ֆըրտայի ասքըրիեէ գօմանտաը թայեին պուեուրուլան տէվէթրու շէուֆ բաշա հազըթլըրտի տէնքի կիւն էտիրնէ վիլաեէթինէ աղմիթ իլլէտիլի կիպի, հանէթի մէմալլաւըընէ միւթթէլի մաթէթ պուլունտուգլըր, վէ վիլաեէթի սէգըիւրէ իլին թէրթիլի մուգարըր օլան ժանտարմա ալաընըն տախի գարիպէն իքմալը թէրթիգաթըլլէ սէվգ վէ իղամ օլունաճագլարը ճիւմէի թահգիլգաթտան պուլունմուշ տուր :

(၁၁) နှစ်ကတည်းက အသက် ၁၀ နှစ်ခန့် ဖြစ်နေပြီ။

—ՏՐԻՆՔԻ ԿԼԻՆ ԱՎԱԹՐԻԱ ԱՆՖԻՐԻ
դճԹ ԶԻՆԻ ՊԱՊԸ ԱԼԵՆ ԿԵԼԵՆ. Ը
ՍԱՏՐԱՂԱՌՆԱԳՐԵԹԼԵՐԻ ԻՆ ՎԻՂԱԳԹ
ԻԹՄԻՆ, ՎԵ ԱԿԱՄԵՆՈՒ ԵՐԵՐ ՎԻՂԵՆ
ԼՅՈՒ ՖԻՆԱՌ ՆԱԳՐԱԹԹԵՐԱՆ ՄԻՐԵՆ. Ը
ԸՆԿ ԱԿԻՐ ԳՕՄԻՍԻՈՆ ԻԾԹԻՄԱ ԻՂԵՄԻՆ
ՄԻՐԻ: ՊՈՒ ԳՕՄԻՍԻՈՆԱ ԱՎԱԹՐԻԱ ԱՆ
ԱՆԴԵՍԻՆԻՆ ՄԵՂԱԸՆԵՐԱԹԵՐԻ ԹԵՆԻՆ Ի
ՆԻՆ ԱԿՊԸ ԽՈՒՐՈՒՍԱԹ ԹԵՂԵՐԵԻ
ԱՊՐԻՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՈՒՐ:

—Տիւն աղչամ՝ Պապէլ վէ Յէյլ
Պարբն նամ վարդաւարաւ, Ղուոս վէ Ար
բէղէ վէ եւս պէր ըբարար թօքու վ
հաթիւ Տիւն պէյլ յիւ ին պէր ա

տա ճէպխանէ վէ միւհիմաթ կէօն.
տէրիյմիչ տիր :

— Զորպիսանէլի ամիրէտէ պոռն.
տան պէոյլէ տիշարտան ատամլար հի.
սապընա մէհիտիեհէ պամսամսեա գա.
րար վերիլմիյ տիր :

— Լա Թիւրքիտէ օգուտոց ունա
կէօրէ . Միտհաթ բաշա հաղղէթլերի-
նին , Սուրիա վիսեթթի վալիթիինէ
պէշ սէնէ իպլ ասքնա իրատէյի սէնիյէ
չերէֆաաորր օլմուշ տուր :

— Երևե մէզ քիւր զօգէթաւորն պէ-
տանքնա կ'օրէ, Մօհմետ Նէտրի՞
բաշա հազարէթլերի, Մուսուլա կիթ-
մէզտէն եզկէլ Տէրիսաատէթէ կէլե-
նէք իմի :

— Բուսիս ասաբլրի դամանտանը
 Ժեներալ Թոթլեպեն, էվելիսի կիւն
 մարտուս գաթար իլէ Լտրինէտէն Տէ-
 րիսաատէթէ միւվասէլթիլէ Բուսիս սէ-
 ֆարէթիւանէսինէ ինմիշ տիր :

Գլխավորապես վազը Դովսինն խանձնեն, ֆեռքերի ճառողներն թարա-
ֆրենտաքի գաբուսու եանննտա պու-
լունմագտա օյան պիր սաբրաֆեն, էօ-
նիննտէքի ճամլը տօլապենը, քէնտի-
սիտէ օրստա օթուրտուղու հալտէ,
լըբըբըլուր, իէնանճիւպէ շսեան սու-
թինտէ պիր էլ ճարուզլուդու վէ քիւս-
թալըքը իլէ, եաննըբ քէնտիպ, քէ էլ-
էրն իլինէ սօգալուգ, պիր գալ լիրա-
լարնըբ աշրա պիսիլէր տիր:

—Մէսէնճըր զազէթասընն պէտէն
նրնտ կէօրէ, զօնթ աթ Թօգլիլին լա-
թիւն կէօմրիւքերի հասըլաթը ելէ
Պուլղարիթան վէրկիսի, Բումէլին շաթ-
գի էօյիւրիսին Ֆաղասը, վէ տիւ-
ետուն Օմանիէտէն պու իրի էետալէ,
թին հիսսէսնէ տիւշէն գըւմ, վէ Գըպ-
րըս վէրկիսի, սասնաթթ թանջիլաթ
Օմանիէտէն էէֆալէէ կէօմրէրիլէ
ճէք իմիշ. Ղէ ինթիս ագտ օլունանազ
200 միլիօն ֆրանգ լրգ իսթիգրազ
իսթիւաղլը պիր իսթիգրազ օլուպ
գուբօնն, տիկէր իսթիգրազ գուբօն
լարը իւգէրինէ հազգը թէգատտիւմ
օլաճազ ալը: 1858 վէ 63 վէ 6է իս-
թիգրաղլարը սասնաթթ թանջիլաթ
պու զալարա գալար կէլիեօրլար իմի-
—Թիւրքճէ զազէթալար Բուսլա-
րըն էտրնէտէն չէքիտիլէրինն պիր
տիրտիլէրին հալտէ, օրատան կէլի-
եօլճուլարը, Բուսլարըն 2օրլուս-
գատար իլլիլմիշ օլտուգլարըն խա-
պէր վիրիեօրլար:

—Մենք ենք ճշմարիտ պետական կեօրէ
ինկիլթ երրա սէֆիրի սըր Լաւար
հաղորէլէրի նաւիզան օլտուղունտան
իկէնլիլ թէտալի, տէվէթ ինտէն պի
միւտտէթ մէղունիկէթ իսթիհսալ ի
լէմիշ օլտուղունտան նաշի պիր իվ
կիւնէ գաւոր ինկիլթ երրաւա աղիմէ
իտէնէք իմիշ :

ՏԻԿԵՐ պիտի ընկալէ՞նք կէտքէ, ս
 ֆիրի միւշարիւէյհին ազլի իւէ, եւր
 նէ, Բէթրսպուրկ սէֆիրի Լորտ Լո
 թիւս, Տէրիսատէթ սէֆարէթիւ
 նսպա ու թայիւնի օլունաճաք իմիյ:

— Բուսիս սէֆիրի բրէնս Լօպան
կէլէճէք ճուճա իրթէսի կիճէսի պէ
լիւք պիր պալօ վիրէճէք տիր :

Կէլէճէք սալը կիճէսի Իրան սէգ
ըի Մօհսին խան հազ Կէլէքի ունի
ըէթխանէտէ Միւքէմէշ Կիր Կալօ
թա Իլէճէճէք տիր :

— Ինչէն բաղար իրթէսի կիւն
խաղինէյի մալիսէ, Ղալաթի ապ
քէլէլէրնտէն 200 պին լերալըզ պ
խաթիզըզաղ ազտ հլլէմիշ տիբ :

ՍԵՅԵԱՀԱԹ

ԻԶՄԻՐԻ ՀԱՐԼԵՔԻՍ

(Մանգոմէնին 3968 ընճը Իսլամէս
սինտէն պաղըյյ)

Մէջքիւր վարօրա, հիւքիւմէթ
թարաֆրնտան, պիլմէյիյ նէրէյէ
կէօտէրիւմէք իւզրէ, պիր չօգ ուն
եհիւքէտիւմիլ օլտուղունտան, պէրա-
պէր կիթմէքտէ օլան պիր զապիթ
մէէմուրա տախի, գումարաւա գալա-
պիլմէք իւզրէ, գումարաւա թարա-
ֆրնտան, կէրչի մէճճանէն պիր իքիւն-
ճի գամարա պիլմէթի վիրիւմիլ իտի իսէ
տէ, պէօպէլի, մէճճանէն վիրիւմիլ օլ-
տուղուն, պիր իշարէթ վէ եախօտ պի-
լէթին եաղլըլընտան աւլաղլըլմադտա
օլտուղունտան, գումարօտ մէրգում
զապիթէ, խասսէթէն պիր եաթադ-
կէօթէլըմէյիւ, իլլա գումարէլէրտէն
պիր իւզրէրնտէ եաթաճաղըն, վէ
սուֆրաւա տախի օլտուրմաեաճաղըն
պիլտիւմիլ, վէ հալիլէ պու հալ մէր-
գումա իօշ կէօրիւմէյէճէկինտէն,
իւզէրինտէ պիր էսէրի հիտտէթ հիսս
իտիլմէկէ պաշլամիլ իտի. վէ մէրգում
տան պաշլա պուլունտան պէշ ալթընէ-
ֆէր Արապիթաւլը վէ սայիր մահէլի
իօլաւարտան, իքի իւշ նէֆէրի, գա-
մարաւա հէմ սիկարա իշմէք իսթէյիւ
վէ հէմտէ սէթրիլէրնտէ չըգարարադ,
քէնտի խանէլէրնտէ պուլունտուր կի-
պի իէթլի ֆաիլդէ պիր հալտէ պուլուն-
մադ իսթէթիւքէրինտէն, պիթթապի
գումարօթտա պուլունտա հէմ սիկարա
րիմէյիւ, վէ հէմտէ սէթրի վէ գումա-
տուրաւարըն կիլինէրէք, խալգա րիա-
յէթի սուրէթտէ պուլունտաւարըն
իսթար իլլէմիլ, վէ պուլունտաւար
ճանը սըգըլմիլ իտի. վէ հաթթա, պու-
ճիւմէ իլէ տախի թէթմիլ իթաթ իթ-
մէտիլէրինտէն, վէ ալէլի ուսուս մէր
գումա գապիթ, հէր հալտէ, քէնտիսի-
թիւ տախի պուլունտա գումարաւա րի-
միլ օլմաթըն պիլտիլէրէք, վէ թիւրք-
ճէտէն պաշլա լիսան տախի պիլմէյի-
րէք, եաթալարտան պիրինտէ եաթ-
մադրըլը իտաւաւա պաշլամիլ իտի:

Պիրտէ եհմէքտէն օսնրա, հէր նա-
սըլ իսէ, շու գամարօթա տիլիլը օլտն
իւշ տէօրթ քիլի իթթ իֆադ իտէրէք,
կիտիպ, գումանտան, գամարօթտան
թէլէքքի իլլէմիլ, վէ գումանտան
տախի, թիւրքճէ պիլմէտիլինտէն,
քէյիլէթի անլամադ իւզրէ, գամա-
րաւա կէլմիլ, վէ պիլտէ օրաւա պու-
լունտուղունտա հալտէ, գամարօթտան
մատտէյի սիւալ իտիպ անլամիլ, վէ
գամարօթու հադգիլ կէօրէրէք, օ տէ-
րէճէ հիտտէթ լէնմիլ, վէ մէրգուման
տալմաթրարա օ գատար տարըլմիլ, վէ
չիմտի գամարաւա սիլիլ գօլմիլ, տէ-
յէրէք, օ գատար հադարէթ իթմիլ
տիր քի, տօղրունտ, թիւրքիտը օլ-
տուղունտա իլլին, զիեաթէսիլէ կիւ-
ճիւմիլ կէլմիլ իսէ տէ, օ պիլմիլ իս-
լամարըն, ճէհէլէրինտէն նաչի թէլէք-
քիլէք կաղըլմիլ օլտուղունտա պիլ-
տիլիմիլտէն, սիւքիլթի իթթիւտարէ
մէճպուր օլմալըլի տուր:

Էսէֆ օլունտադ. ե'րի չուրաւը
տըր քի, օլ էվլիլի տըրան կիպի գում-
րուլմադտա օլան տաւալար, գումա-
տանըն պուլունտա իտիլթէմէկէ
պաշլամիլ, թարաֆրնտան տա-
լար հալտէ, տիլիլթ թարաֆրնտան տա-
լար, քէնտի քէնտիլէրէ, ֆադաթ, հա-
լէա գումանտան վէ գամարօթ օրաւա
հաղըր պուլունտուղունտա թադ տիրտէ
պուլունտա քէլէկէլին պէն հադգընտան
կէլիլ իտիլ էմմա, նէ չարէ քի տար
եհրտէ գըլլաւադ, ալա... պուլունտա
պիլմէ պուլունտա ֆէնալըլաւը, իսլամ օլ-
տուղունտա իլլին եաթընտըր, կիւ-
վուրլունտաւարընտան եաթընտըր, եօգ-

սա էկէր կեալուր օլմալըլ օլա իտիլք,
եաթաւար իտի... կիպի պիր թա-
գըլմաւադ վէ իէհէլիլէր իսան իս-
թիւմալէն չըգըլմիլ տըր:

Պիրտէ տիլգաթ վէ միւթաւաւաւը-
զա նէգարէն, պու իսլամարըն պու-
եօլտա հարէքէթլէրնտէ, պաշլընա ի-
քի չէյ սէպէպ օլմադտա տըր, եանի,
պիրինճիսի ճէհէլ իլէ թէրպիլէրի էք-
սիլթիլի, վէ իքիւնճիսի տախի, տէվլէ-
թի Ալիլէ թէպաւաւընտան օլան իսիւ-
թիւտաւարա, հիլ պիր տէֆա միւթա-
ւաւալ կէօրմէքիլին, հէր իտուղուն-
տա, իսթէթիլթիլ կիպի գումարուլա
էօրթ վէ ճէպր իթմէքիլիկէ վէ հէր նի-
զամ ու գանօնու րալիլմալ իտէրէք,
մէրաւարըն իրմէքիլիկէ ալթըլըլ օլ-
մաւարը տըր. չէօյլէ քի, հէմ տիւն-
եանըն կիտիլինտէ աղըլաւը իրմէք-
տէ տիր, վէ հէմտէ, իսլամտան պաշ-
լա պիր միլթիլ իթաթ իթմէքիլիք,
էօրթ մէրթէպէսինտէ կիւճէրինտէ
կիթմէքտէ տիր. վէ հէր սըգըլ գանուն
ու նիլաւա քէնտիլէրէ րէք աղըր կէլ-
մէքտէ տիր, չիւնքի թիւրքիտաւարըն
գանուն ու նիլաւա ինրաւաւա, զի-
եաթէսիլէ կէվլէքիլթ պուլունտաւար
վէ աւաւաւա վէ եհրինտէ կէօրէ միւ-
տաւա վէ միւթաւաւա իտիլմէքտէ
տիր, վէ պուլունտա սէպէպ իսթըր
իլէ միւթաւաւա տիր. հիլէ իսիլթի-
եանլար թարաֆրնտան զուհուրա կէլ-
միլ վէ հալտէտա կէլմէքտէ պուլունտան
միւթաւաւա վէ օ օրգաւալը, իսլամ
իսլալընտէ պուլունտա պիլտէքիլթ
պիլթիլին պիլթիլին պիլթիլինտէ
սէպէպի աղմիլ օլմալըլ տուր:

Չիքրին կէլտիլիլթ պիլթիլ զըլմ-
լը գապիթ, քէնտի քէլմաւալ պուլուն-
տա, վէ սոնուրու տիլիլինտէմիլ տիր
քի, մաւալալը, էկէր օրաւա, եա
պիր թիւրքճէ պիլթիլ պուլունտա, վէ
պիլթիլին պիլթիլին պիլթիլինտէ
իթմիլ օլա իտի, մէքիլթ քէլթի-
վէնք իւզրէթի իւզրէթի, հիլ չիւ-
ճէմիլ եօգ տուր քի, պիլթիլթ արպէ-
տ սար վէ րէլըլթիլթ չըգարարա իտի,
չիւնքի գումանտան պիլթիլին հիտտէթ
միլթա վէ պէլալը պիր աւաւա պէն-
դիլթիլթ պաշլա, եհմէքտէն տախի
հէնուղ գալմիլ օլտուղունտան, թա-
պիլթիլթիլ իտիլիլ չարապըն պուլուն-
տա պաշլա վուրմիլ իտի:

Գումանտան պըրապըլ կիթթիլթիլ
սօնրա տախի, պուլունտա լաղըրաւը
ուզաւաւա, եհնիտէն եհնի պիր պէլա
տաւա տալթիլ իտիլթիլ միւթաւաւա
նա մէպիլ, արթըք սիւքիլթիլ վէ թէ-
համիլիլ պըրթարա իլէ, եանլարը-
նա կիտէրէք, էֆէնտիլթ, սիլ պօշ
եհրտէ հիտտէթլէնիլ սիլթիլ վէ թէ-
չէքքի իտիլթիլտաւա, պէնտէ թիւր-
քիլալթիլ, տէմիլտէն պէրու կէլին
իլլէրի, վէ սէօյլէնտէ սէօյլէրի իլլիթ
տիր իսէ տէ, ալա տիլթիլտաւա ալմա-
ւալ. չիւնքի, նիլաւա պիլթիլէրէք,
վէ իլլէ տիլգաթ իթմէքիլթիլ, լաղըրա
իթմէքտէ սիլթիլ. իտիլ, մաւաւալ չիլթ
տիր, վաթըրուն աւաւաւաւաւա պու-
լունտա քիլմէ եօգ տուր, սիլթ իսլի-
տան պիր գալ լաղըրաւա սէօյլէյիլմ
տէ, էկէր վաթիլտաւա տըր տէյիլ պա-
ւա րիաեթիլ վէ էմիլթիլ իթմէք իս-
թէր իսնիլ. սիլթէ էյիլթէ տէյիլթիլ-
նիլթ. էվլիլթ, գապիթ էֆէնտիլ, սի-
լին գամարօթա կիւճէնտէքիլթիլ հադ-
գըլըք եօգ իտի. չիւնքի օ աւաւաւա
պըրու քէնտուլթ վէրիլթիլ թալիլմալը
նօթթաւը նօթթաւա ինրա իթմէք
տիր. էկէր, նիլաւա տիլգաթ ինրա
իտիլթիլ իսէ, պու վաթըրաւա նիլաւա
տա կիտէմէք. էվլիլթ, օ աւաւաւա գա-
պաւալթ եօգ իտի. զաթէն սիլթէ պի-
լթիլ վէրէն, մէճճանէն օլտուղուն ու

պիլտիլթիլ օլմալը տըր. եօգաւ սիլթ
հիլ պիր սէպէպ օլմաւաւալը հալտէ դա-
րաղընա եաթադ վիրմէմէքիլթ իտէ-
մէք. գապաւաւա սիլթիլ տալիլթիլտէ
օլմալը տուր քի, սիլթիլ կիպի պիր
գապիթիլ, պէյիլ պիլթիլթիլ պըրա-
գարադ, մէճճանէն օլան պիր պիլթիլթ
միւթաւա գըլմիլ տըր. հիլ տէյիլ ի-
սէ, գապիթիլթ սըֆաթը աղմէսինիլ
վիլթաւէ իլլին, սիլթէ նիլաւաւաւա պիր
պիլթիլթաւաւալը իտի. եհնէ սիլթիլ-
չէքքիլթ իթմէքիլթիլթ քի, աւէնթ օ-
տան սիլթէ հիլթիլթ իտէրէք վէ եա-
լաւաւաւաւա պիր պիլթիլթ վիրմիլ-
լէր տիր. եօգաւ, կիւճէրթիլ իւզէրին-
տէ գալմաւալ լաղըլմ կէլէճէք իտի-
էմմա սիլթ քէնտի աղըլըլթա, էնէ-
յիլթ լաղըլմ պէնիլ, էկէր րարա լա-
ղըլմ իսէ, կիտիպ հիւքիլթիլթիլ իս-
թէսինիլթ տէյիլթիլտաւա. պու ճէ-
վապըլը ճալիլ տէյիլ տիր, օնլար
կիտիպ տէ սիլթիլ իլլին պիլթիլ րարա-
ւա իսթէմէքիլթ էմէք վէ գալմէթիլթիլ
տէրիլհտէ իթմէքիլթ, վէ իտէմէքիլթ:

Վէ, էֆէնտիլթ, սիլթ իտաւաւա-
րընտէ կէլիլթիլթ, զիեաթէսիլթ
թէպաւաւա իթմէքտէյիլ, չիւնքի,
պիլթիլթ կէօյլէրինիլթ կէօրիլթիլթ
նալ. քի, պուլունտա սիլթիլթ պաշլա
8-10 նէֆէր տէ իսիլթիլթիլթ վար տըր,
նալը քի պէնտէնիլթ տախի օնլարտան
պիրիլթ, մէկէրչիլ պիլթիլ սիլթաւա իլ-
մէքիլթ միւթաւաւա իտիլթիլթիլթ
իտիլթ, իտիլթ էյիլթ օլտուղունտա, իսլամ
պէ վէ իսիլթիլթիլթ լաղըլթաւա
գաթըլթաւա կիւճէնտէնիլթ պիլթիլթ
տէ տիր. զիլթա պուլունտա միւթաւա
հիւքիլթ իթմէքտէ տիր, վէ հաթթա,
սիլթ օգումադ պիլթիլթիլթիլթ, հալ
պու քի կէլիլթիլթ պաղըլթ, իլլէք գա-
լունտան իւզէրինտէ տախի թալեանա
եաթըլթա տըր. պիր իքի սաթաւա
պէրու շուրաւա սիլթիլթ պէրապըլ օ-
լունտաւաւա, հիլ պիրիլթիլթիլթ սի-
լար իլլիլթիլթ կէօրիլթիլթիլթ վէ
կէօրիլթիլթ վէ սէթիլթիլթ չըգարարա
մալթ լաղըլթաւա կէլիլթիլթ, պուլուն-
տա տալիլթ գամարօթուն հադգըլ վար
տըր, չիւնքի պուլունտա հէր միլթիլթ
վէ հէր սընթիլթ տաւա պուլունտա
տուղունտա պաշլա, ֆաթիլթա տալիլթ
պուլունտուր, վէ պիր աւաւաւա, պիլ-
մէթիլթ աւաւաւա վէ ֆաթիլթաւա ի-
լլինտէ, էյիլթ սէթիլթիլթ վէ գումաւա-
րաւալ օլմալըլտա, վէ եաթըլթա գում-
րուլմաւա ճալիլթ օլմալ, հէր եհրտէ
պու պէյիլթ տիր, թէրպիլթիլթ իտիլթ-
ճիլթ տիր, պէյիլթ չէյիլթէ, ալէլ-
իտուղունտա էնէպիլթ իլլինտէ տիլգաթ
լաղըլմ տըր... տէյիլթէ հիտտէթլէ-
րին թէսիլթ իթմիլթիլթ տիր:

Շունու տալիլթ ունիլթաւա իլլար
իլլէմէյէ քի, պէյիլ էլ իսլալ պիր լա-
ղըլթա վար տըր, կիւթա վաթըրաւա
օ օլմալ էթ եհրիլթ տէյիլ, հալ պու-
քի պուլունտա տալթ եօգ տուր. իսթի-
մալ տըր քի, ուզաթ. եօրուլունտաւա
տա էյիլթ պիր չէյ օլապիլթիլթ: Պա-
գաթ, շու սաթիլթ տիր քի, տալիլթ
վաթըրաւա թալթ էթ, պալթ վէ
գալ պուլունտուղունտա պաշլա, օ օ-
նուն, գում, թալթան, վէ սայիլթ
տալիլթ պուլունտաւա, վէ հիլթիլթ
թիլթաւա քէսիլթէք քիլթիլթիլթ տիր:

Պիր գալ իսլամարըն, սուֆրաւա
կէլին եհմէքիլթ տաւալթիլթ վարտըր
չիւրհէսինտէ մէպիլ, հէր նէ գաւաւա
գամարաւա ինիլթիլթ իտիլթիլթ, եհ-
մէքիլթիլթ պէրապըլ ալթըլ օլտուղունտա
տալիլթ կէօրիլթիլթ տիր:

Վաթըր իլէ եօրուլունտա, տիլթ-
գաթ իտիլթէք պիլթիլթ պըրնօթթա
տալիլթ շու տուր քի, վաթըր պիր իս-
թէլթիլթ ուղըրաւա տէմիլթ ալթըր:

դընտա, պիլթաթ գաթիլթաւա, վէ
եաթաւա օլմաւաւաւա, նէգաւաւա վա-
ղըլթ օրաւա տուրուլաւաւաւա տալիլթ
մալիլթաւա իսիլթէն ալթըրաւաւա, կէ-
կէմէք վէ եաթաւա պիր չէյ ալմադ-
իլթիլթ տիլթաւա չըգըլմաւաւա տըր. վէ
հաթթա, էկէր իքի սաթաւա տուրուլա-
ւա տըր տէյիլ իտալթաւա ալթըր իսէ
պիլթ, եհնէ եաթըլմա սաթ էվլիլ վա-
րաւա գալմիլ տըր. չիւնքի, էկէր
վաղըլթ կէլիլթ վէ վաթըր գալթաւա իսէ,
քէնտիլթ իլլին աւաւաւա պէլթիլթիլթ
նալը քի պիլթ իտիլթ իքէն, եօրու-
լարտան պիրիլ, կէլիլթաւա չըգըլթ-
տա, վաթթիլթիլթ եհթիլթիլթ օլտու-
ղունտան, զէվալթաւա տաւաւա իլէ
եօլա չըգարաւա, հէր նէ գաւաւա չա-
լըլթ, վէ իլլարթիլթ իլէ եալթըլթ
իսէ տէ, վաթըր եօրուլունտա ալթըլ վէ
քէնտիլթ օրաւա, վէ էլեաւա տալիլթ
վաթըրաւա գալթըլ տըր:

Պէյիլթ աւէլթ եօրուլունտաւա,
էն զիեաթէ տիլթիլթիլթէք վէ գօր-
գումաւա չէյ, պաղըր եհրիլթիլթիլթ
գաթըլթաւա իսթիլթ գումաւաւաւա
տուր. պուլունտա, պիր եհրտէ վաթըր
տուրուլունտա, անիլթ տալթաւա,
վէ, հալտէ սիլթիլթ կէօթիլթիլթաւա, գալ-
լըլթիլթ իսնիլթ վէրինթ, սիլթ պիլթիլթ-
սինիլթ տէրէր, հալ պու քի տիլթաւա
չըգաթըլթաւա, պիր գալ միլթիլթ
իսթէրէր, վէ կիւթա իսան պիլթիլթ-
տիլթիլթիլթ, սէնիլթ սէօյլթիլթիլթիլթ
անլաւաւա օլաւաւա. վէ վաթըրա կէ-
թիլթիլթ իքէն տալիլթ մէքիլթ կիւճիլթ-
լէրի չըգարըլթա, վէ եհթիլթիլթիլթ
մէքիլթ գօրգումաւա վիրթէք, իս-
թէթիլթիլթիլթ գօրաւաւա. անըն ի-
լլին, էվլիլթիլթ, րէք իլլիլթաւա տըր-
մալ, վէ սէրսէլթ կէօթիլթիլթիլթ
իլթիլթաւա իտէր:

Պու գաթըլթ ֆէնալթաւա, իո-
նանիլթաւա տալիլթ չօգ կէօրիլթիլթ-
տէ իտիլթ, չիլթիլթ սըգըլ նիլթաւա
լար գումաւա, վէ չէտիլթ թէնպիլթիլթ
օլունտուղունտան, էօնիլթ ալթըլթ տըր:
Վաթըրաւա, տալիլթ, պիրինճի
գամարա թարաֆրնտա, կէլինտէքիլթ
իլլին, կիւզէլ պիր կէօլթիլթ, վէ եաթաւա
քէօթ կիպի պիր մահէլ լար տըր քի,
սայիր եօրուլար օրաւա գապալ օլոն
մալթա իսէ տէ, իքիլթ գաւաւաւա
պուլունտաւա, թըլթալթ պիրինճիլթ օ-
լունտա կիպի, մէքիլթ հոգումաւա մա-
լիլթ պուլունտաւա տըրաւա:

Պու մալիլթաւա, պաղըրա իլլին,
ֆալթա լաղըրա կիպի կէօրիլթիլթ իսէ
տէ, պիլթ թէրթիլթ իլէ պիլթիլթ
քի, ֆալթաւա իսան տէյիլ տիր:

20ՃՈՒԳ Պիլթիլթիլթ ՍԵՅԵԱՀԱԹ
3970 իսէ Մանգոմէնին պաղըլթ

Պէթիլթ իսէ ՍԵՅԵԱՀԱԹ ՍԵՅԵԱՀԱԹ
Վալթաւա չիլթիլթ պէլթիլթ, հէր
ճիլթիլթ, հէմ գալիլթ վէ հէմտէ իլլիլթ
սըհէթիլթ մալթաւա սուրթիլթ պու-
լունտաւա տըրաւա: (1)

Պէլթիլթ իսթիլթ տէմիլթիլթ օլունտ,
վէ իսթիլթ օլունտան վէ եաթաւա չիլթ
պէրիլթ աղաւաւա, պէլթիլթ եօգ տուր.
Ֆաթաթ տալիլթ եհրտէն եիւթէք-
տէ վէ աւալթաւա իւզէրինտէ պուլունտա
մալթաւա. եհրտէ օլան պէլթիլթիլթ
ալթա իթթաւա օլունտաւա տըր. չիւն-
քի պուլունտա հէմ եհրտէն նէմիլթ գա-
րաւա, վէ հէմտէ պիր թաղըլմ
պէօթէքիլթ վէ հալթիլթ, գօլաւա
իւզէրինտէ չըգարալիլթիլթ:

Պումաւաւա պէլթիլթ տիլթիլթ

(1) Մալիլթ եա, պու վէրիլթ կէլին պէ-
լթ, պիլթիլթ տալթիլթաւա պէլթիլթ օլմաւաւա,
իլլա միլ իւզէրինտէ սալաւաւա, վէ աւաւա-
լար եհրտէ օլան աւալթաւա պէլթիլթ տիր:

սի իշխն, Մ. Պատմական պիւր իմաստը բն. ք. կիւղէլ չէ. յ. տիր. չէ. յ. ք. մէրգում, պէշիքլերին իւզերին. տէ, իսթէնիտիկի վագըթ աշըրըր գա. բանըր օլարագ, պալըգ աշըրտան միւրէթթէպ պիր չէ. իմաստ իյնէմիշ տիր:

Հէր պէշիքտէ պիր վէ եա ի. քի օթ. տան եաթագ պուլունմալը, վէ պու եաթագլարըն իշինէ իսէ, եա մըսըր պուղտանը, վէ եաթագ եուլաթ գա. պուղու աօլտուրուլմալը տըր, վէ պու եաթագլըն իւզերինէ գօնուլաճագ օ. լան չիլթէնին իշի տախի, եա գլուտան վէ եաթագ վաթէք թապիր օլունան պիր նէվի տէնիգ օթ ունտան իպարէթ օլմալը տըր: Վէ օթ եաթագլարըն պիր թարաֆը, քօղարտան աշաղընա գատար տիքիլմէմիշ աշըգ օլմալը, վէ հէր վագըթ գարըշտըրըրագ, իշին. տէքի մըսըր պուղտանը վէ եաթագ եուլաթ գապուղունա հալա ալտըրըլմալը տըր:

Մէքըրըր օթ եաթագլար ըսլան. տըրըրընտա, անկերի աթէշտէ գու. բուլմանը, իլլա եա կիւնէշին գար. յըննա գօնարագ, վէ եաթագ աշըգ վէ հալա ալըր պիր մահէլլէ պըրագա. րագ գուրուլմալը իգ թիգա իտէր: չօնուլարըն պէշիքտէքի եաստըրըլա. րը տախի եա գլուտան եա վարէքտէն վէ եաթագ եուլաթ գապուղունտան օլմալը տըր: Վէ չօնուլարըն ալթը. նա գուշ թիգալ, վէ մուշապա, վէ լաթիիգ եանի գաուշու, վէ գօնուլ բօսթէքիսի ալա վէ ալա գօնուլմա. մալը տըր: չիւնքի պուլնար չօնուլու հէմ սընագ. սագլարար, հէմ ֆէնա գօգարար, վէ հէմտէ նէգլէսինի մու. ճիպ օլուրար:

Պէշիքլերի թէմիգ սագլամագ իշին, անճագ պիր չարէ վար տըր. վէ օտա չիլթէնին իւզերինէ, եաշըրը եմիճի պիր քէշէ սէրմէք տիր. վէ մէքըրըր քէշէ տախի, նէ դաեթի սէրթ վէ նէ տէ դաեթի եուլմալագ օլմալը տըր: Մէքըրըր քէշէնին մուհասէնաթը չու. տուր քի, հէմ չօնուլուն չամաշըրըլա. րընտաքի իտարըր չէքեր էմէր, վէ հէմ տէ չիլթէնի վէ եաթագլը ըսլանմագ. լըգտան վիգ ալէ իտէր: Պու քէշէ ըս. լանտըգա, պիր հալապար եւրտէ գուրուլունմալը տըր: հալիլլէ պիրի գուրուլունմալը գատար տիկերի իս. թիմալ օլունմագ իշին մէքըրըր քէ. չէտէն իքի իւշ թանէ պուլունմալը տըր:

Չօնուլուն հալապարը քէսմէք իշին, պէշիկէ գուլանըրն ճիպիլիք եանի բէրտէ, դաեթի սէյրէք օլմալը տըր:

Չօնուլար իւշիլմէսին անիլերէք, իւզերիքնէ տէ պիր չօգ չէյլէր Եօր. թիլմէմէլի տիր. չիւնքի օլ վագըթ զիեաթէսիլէ թէրլըրէր, վէ թէլլէ. տիքէ տախի հէմ նէվագիլ օլունար վէ հէմ տէ գալիֆէնիլլէր:

Գըրըն պիր չօնուլուն պէշիկիւնտէ ըսթմագ իշին, էն էյի թէտպիր, եա անագլարը ալթընա վէ եաթագ եան. լարընա, գուրուլուն վէ եաթագ պիրուր չիշէ տէրուլունտէ սընագ. սու գօլմագ. տըր: Պու նիեթի իլէ, հիշ պիր վա. գըթտա սընագ թուղա վէ եաթագ սընագ տէմիր գուլանըրմալը տըր: գիրա նիշէ չօնուլար օ եիւզտէն եա. նարագ էօլմիշլէր տիր:

Պիր չօնուլ ուեուլուն վագըթ. տա, ալա գուճագ վէ եաթագ տիգ իւզերինէ ալընմալը, իլլա պէշիկինէ վագ իտիլմէլի, վէ օրատա ուեուլագ. լըղա ալընտըրմալը տըր: Չօնուլար պէշիլիտիւքէ, ուլգուլարը տախի էքսիլիլմէլի տիր: Վէ հէր վագըթ պէշիքտէ պըրագլմանը, իլլա չը. գարըլմալը, վէ գուճագ տա կէգտի. րիլմէլի տիր: գիրա, պէյլլէ իտիլի. կինտէ, տահա գիեաթէ հօլանը պէտպի գուլմէլի իտէրլէր. վէհապը, ֆուրսաթ եաթիք օլտուգա, չօնուլ կէգտիլմէլի վէ թէմիգ հալա վէրի. մէլ տիր, լաքին հալա վիլմէք նի. եթիլլէ, զիեաթէ սուղա վէ գիեա. տէ սընագ կէօթէրմէլիք տախի իյի տէլիլ տիր, չիւնքի օլունըն վի. ճուտի, պիւլիւք աւտալընքի կիպի օլմալը, իլլա զիեաթէ նագիք օլուն. ղունտան, էն ուֆագ չէյտէն թէեսիլ պըրըր:

1879 յունվար 23 Աթթիկ

Միւլէլի, Չիւտ մահ մուգատտէմ Հիսար տի. պի նամ մահէլլտէ, նօգ թալար թարա. ֆընտան, աճիլլէրինէ վուգու պուլան սուլի գատար թարաֆըրը պիտիր. միշ իտիլ, վէ դագըթայի մէօթէպէրի. նիլտէ տախի տէրմէնէ հիմէթ պուլ. րուլունլ իտի. իմիշ չիմի տէ թէշէք. քիւրմիւն պէեանիլլէ պէրապէր, լու. սուսու մէքըրըրուն, մահէքմէլի ճի. նայլթէ սյիտ պուլունտուղունտան, իճրայի իճապընա պագըրմագ իւզըն

օրատա հալալէ օլունտուղունու, վէ օնտան սօնրա վուգու պուլան հալլէրի տախի պէեան իտէրիմ: Մահէքմէլի մէքըրըր թարաֆընտան տալլէթ պուլ. րուլունտուղունու, զապթիլլէ նէֆէ. րինին րէֆիգը պուլունտան ապէր նէ. ֆէրինին, մէնսուպ պուլունտուղուն. րա. պուլ իլէ պիրիլքտէ Պանտըրմալա կիթ. միշ օլունու, մէվրուտ թէգըրէտէն անաշըրըրունտան, միւթէաւտիտ թէգ. քէրէլլէր վէ սէրասքէր բաշա հագըրթ. լէրի թարաֆընտան լութ ֆէն քէշիտէ պուլունտան թէլէկրաֆար սօյլէսինտէ, մէրգուլուն անճագ իւշ մահ գարթըն. տա Տէրիսաւտէթէ ճէլպինէ մուլաթ. ֆագ օլապիլմիշ իսէմ տէ, մէսիլ մէշ. հուր տուր օ տաղտաքինի թուլմալը տէրքէն, պաղտաքինի գաշըրտըգ ֆէհլապընա, պու տէֆատա, մահպէս. տէ պուլունտան զապթիլլէ նէֆէրինին ֆիրար իյլմիշ օլունու մէմուլիլ ղ օլմուշ տուր: Վէ ճէլպ օլունտան ապէր նէֆէրի, մահէքմէլի ճիւլլէթէ ճէլպ օլունտուղունտա, ֆայիլլէրինին քէն. ալլէր օլունուլարըն սագըրը վէճէ իւզըն վէ պիր հալալ պիլլէ քէթմ իթ. մէքսիլլին իգրար իյլմէսի իւզերինէ, լագըմ լէլլէն ճէլպի սէգալարընք գա. րարընք, ֆիրարտէ պուլունտան զապ. թիլլէ նէֆէրինին պուլունտուղունտան թէլալլիւգ իյլտիկի, մահէքմէլի մէք. քիւրէ թարաֆընտան, աճիլլէրինէ պիլտիրիլլէք, ալտիլ իյլմիլիլ տիր. Գու նօգ թալար տախի պիլտիրիլլէքի, զապթիլլէ նէֆէրի պուլունտուղունտա տէլլէ, ապէր նէֆէրինին տախի ֆի. րարէ գատէմ պառսամալը իշին, տուա. տէ պի գուսուր պուլունտուղունտալ: չիւնքի, էլիմէն պաշագ պիր չէյ կէլմէք:

Կ. Շէքէրմէ

Հէմ նէֆի իսթանպուլտ, վէ հէմ. տէ, պիր մահէլլտէ, իպատուլլահէն մալ ու ճան ու րըրը մուհաֆաղաւտա թալիլին պուլունտուղունտա պիր զապ. թիլլէ վէ պիր տէ ապէր նէֆէրի թա. րաֆընտան, պէյլլէ պիր ապիմ ճիւնա. յէթէ ճիւրաթ իտիլիլքտէն, վէ տէր. տուլթ իտիլլէք իգրարըրալը ալընպ ճիւնայլթէրի թէպէ յիւն իյլտիլքտէն, վէ հաթթա սէրասքէր բաշա հագըրթ. լէրի թարաֆընտան տա, աւտալլէթէ քէ. մալ մէրթէպէ էհէմիլլէթ վիլլէրէք թէլէկրաֆար չէքիլտիքտէն սօնրա տախի, պաղը մէմուլին թարաֆընտան պու մէրթէպէ իհմալ վէ թէքեալիւ վուգուա կէլլէրէք, իքի սահիպ ճիւնա

յէթլէրտէն պիրինին, թապուրու իլէ թաշրա կէօնտէրիլմէսինէ, վէ տիկերի. նին տախի, մահպէստէն գաշըրըրաւը. նա, միւսաւտէ վէ միւսամէհա օլուն. ուր իսէ, ալթըք պու մէմալիքտէ ճիւնայլթէն էօնիւ ալընապիլլէր մի, վէ ալթըք հիւքիլմէթի Սէնիլլէ թարա. ֆընտան միւրատ վէ աղու օլունտան իսլահաթը լագըմէ իճրա օլունապիլլէր մի, պուրասընք բէք տիգգալը սու. րէթտէ տիւլիւնմէք իգ թիգա իտէր:

Ս. յիր տէֆա օթ յիլլէրիլմիլիլ թէ. քէրիւր իտէրէքտէրիլ քի, պու միլը, պուրատա պուլունտան մէհմուլէր իլլ. լէ իսլահ իտիլմէլ:

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՅՈՒՄ

Վանայ Շահպազի գիւղէն Պաղա. սարեան Գասպար անուն աղգային մը իր 30 տարեկան, միշահասակ գուլին երերուն, ասկէ 15 տարի առաջ իւր հայրենիքէն Պօլիս եկած, և Գաս. րի շարունակ հօս կենալէն ետքը, 3 տարիէ աւելի է որ անյայտացած է, և ուր ըլլալը չ'գիտցուիր:

Նաև Մշոյ գաւառէն Կանիի գիւ. ղացի Խաչիկ Յովսէփեան անուն երի. տասարդը, աստի 6 տարի առաջ իւր հայրենի գիւղէն մեկնած ըլլալով ան. յ'յոյ եղած է:

Նոյնպէս ըստ տեղեկագրուեան պատուարժան թաղ. խորհրդոյն Գա. սըմբաշայի, խիզան գաւառի Քերդա. ղու գիւղէն Յաւօ (Յարուիլ) ա. նուն անձ մը՝ որ բաւական տարիէ ի վեր Մոյրաքաղաքս կը պանդխտէր, նոյն գաւառի Օղտըր գիւղէն Մանուկ. եան Մաւառ անուն աղգային մը յիս. նամեայ կինը Մարգարիտ անուն՝ զոր փոխելով Նուպար կոչած, և իւր ա. նունն ալ թովմաս դրած է, և յիշեա. լին 12 տարեկան Յօհաննէս անուն տը. ղեկը իւր հետն առած, ամիս ու կէս առաջ Մայրաքաղաքս մեկնէր է, և չ'գիտցուիր թէ ուր գացած են:

Յիշեալ անձանց վրայ՝ եթէ գաւա. աացի աղգայիններէն մէկը տեղեկու. թիւն կամ լուր մը ունի, կ'իտիւրուի որ գաւառին Առաջնորդին կամ տեղ. ւոյն թաղ. խորհրդոյն միջոցաւ Ազգ. Պատրիարքարանիս փութայ հաղորդել: Նոյնպէս կ'իտիւրուի գաւառաց գեր. Առաջնորդներէն, որ վերոյիշ. եալ անձանց հետքը վիճակային քա.

ՉԻՆԿԵԱՆԵ ԳԸԶԸ

-78-

31

ԲԵՏԵՐ ՎԵ ԷՎԼՍ

Մէքըրըր սէֆինէնին թայֆէսի, էմին վէ գալի իւլպէտէն ատէֆլէրտէն միւրէք. քէպ տիր, վէ տիկեր սէֆինէլլէրին թայ. ֆէլլէրինտէն ինթիլապ օլունմուլ տուր: Սէֆինէնին իրինճիս օլան իրէր չօլիլ իսէ: պիրինճի գաթան օլմալա միւլգէտիր տիր: Հիւքիլմէթին սէֆինէլլէրինտէն հիշ պիր, Մարտալէն սէֆինէսինտէ օլան թայֆէլլէր գատար միւսթայիտ վէ միւլգէտիր թայի. ֆէլլէ մալիք պուլունտուղունա իթիլլար իտէմէլ:

Յիր լը վէյեան պու սէօլլէրի սէյ. լէտիլլտէ, քէպի հէնէնալ իլլէմէքտէ, վէ պիր էյեալ զայպ իթմիշ օլունու կէօլլէ. րինին բարալըրը երինէ իսի հալինէ կէ. միշ իտի:

Էյ իֆէնտի բէտէր, տէտի տիլլէգան. լը իլլէ բէք ալա կէօրիւքուլունու քի:

սէֆինէ, թայֆէ վէ գաթան, ֆէլլէ. գէլաւտէ պիր էմինէթ պսիլ իտէմէք սու. րէթտէ տիր: պինապէրին պիր ֆէլլաթէ իսաթըրա կէֆիլմէք պիլլէ սյնի իտէթա տըր:

Հագըրը վար տըր, վէ պէն տէ չիլլէ գանն իտէրիմ: Պու սէօլլէրին պիլլէ կիւնտէ եիւզ տէֆա պէն տախի թէքար. լաւըմ, պուլունտա պէրապէր գալպիմ եի. նէ րահաթ տէյիլ տիր: . . . վագա գօր. գաճագ պիր ֆէլլաթէ վուգու պուլուն. րուլունտու ալա իսաթըրմալ կէլլիլմէլ, լաքին պիր տիւրիւ չունա մանէա վիլլէմ. Եօրուլմէ, չիմալիէ գատար Մարտալէն նէ՝ իշին վաւը օլմալը:

Շիւպէսիլլէ եաթընտա պուլունտէպէ. պինի անլանճագ սընըք, վէ իսաթալի գօր. գուլարընըրտան տուլմը սիգ տախի չիւլէ. ճէքսիլիլ:

Ալլահ վէրէտէ սէնն տէտիլլին կիպի օլուն. . . Ս. Օլլիլլէ, ճէնապը Հագգ. սէլլին թալմիլլէրին վէ գաննիլաթընը մէվլէր ֆիլլէ կէթլլտիլլտէ, նէ գատար մուլլուլու օլաճագըք, վէ պիլիմ կէնէլի. յիմին էքի բէֆիլլէ օլան սիլի գաթըն էլ լէրին սըգալըրմալ, վէ սէյին զայլթ սէվիլիլ վէլլէն, վէ պիլիմ ապիլլէ գըլմէ օլաճագ օլան գըլմէ պուլ իլլէտիլլիմտէ, օլ սաթթ պէնիլլիլլին պիր սաթթթ սաթթը օլաճագ տըր:

Պուլունտա կէվիլ իշոր իթտիլլիլլէ ան.

լալըմաեան րէնքսիլլէք իրինճի տէֆա օ. լարագ Օլիլլէնին լէհէսինի իթիլլա իթ. տի: Պատէհու իթիլլա քէլալմէնա տէ. վալ պիլլէ:

Ինչալլահ եաթընտա օլ միւլպարէք կիւն վաւը օլուն տա, տէտի, պու տիւն. եատաքի աղուլարը թէքիլլ օլուն օլուն: Վէ թապիլթիլլէ իթթիլլալմէ նէ տէրէճ. ուղուն վէ միւլսիլլ օլուն իսէ, մէսրու. րինէլլիմ տալիլ օլ տէրէճէ ապիլլ վէ միւ. քէմիլլ օլաճագ տըր:

Պատէհու Ֆիլլէ լը վէյեան սէսինի թէպիլլ իտէրէք, չէյլէ իւլպէ իթտի:

Օլլուն, պէն սէֆինէլլէրին կէլիլպ կիթ. տիլլին անլամագ իւլլէ սահիլ կիտէճէ. յիմ, սէնտէ պանա րիթագաթ իթմէք իս. թէլլիլլին:

Շիւպէսիլլէ քիլլէնտի բէալը, տէտի, չիւնքի բէք ալա պիլլիլլիլլէք քի, պէնիլլէն թաթըլ սաթթլարըմ, սիլլին եանըլը. տա կէլլիլլիլլիմ սաթթլար տըր:

Պու էօյլլէրին սօնրա, սլապա կիլլատ պիլլէրտէ տիւրալ չըգալար, վէ սահիլ լէ սօյրու կիթտիլլէ, վէ Հալլընըն չէլլիլլէրի, մէրգաւմանը կէլլիլլէրի սը. րատա, աւտէթա պիր գուլ կիպի քէմալի հիւրմիլլէ պաշարընը էյիլլէրի իտիլլէ:

Յիր, օլ գատար միլեուլարա վէ սէֆի. նէլլէրէ միլթաւարըք օլմալըլլա, հալը. գալլէն Հալլը կիլլի պահիլլէճէ վէ թիւ. ճարէլլէ մէհուր օլան պիր չէհըն զլա.

լը իտի: Հէր նէ իսէ, կիճէ պատուղընտա, բէտէր իլէ կիլատ իսանէլլէրինէ ալտէթ իթտիլլէ:

Նէ՝ իսպէր, Օլլիլլէ, Էնի պիր չէյ վար մը տըր, տէեու սիւալ իթտի Ֆիլլէ, հալլիլլտէ պէլլէն սաթթ վէ իսթիլլալ խիլլէթքտարըն:

Պու իսթիլլալ նամուլու պիր աւտէմ օլուպ, մէրգուլ էֆէնտիլլէրին սիւալիլլէ ճէլպալլէն:

Ալլիլ իտէրիլլէք, էֆէնտիլլէ, տէտի, պիր ալ էվլէ պիլլիլլէ պիր մէթթուպ բա. քէթի կէլլիլ, վէ կէօթիլլալմէ քիւլիլլէ սալլունտա չըմիլլէնին եանընտաքի սուլթու. նըն իւզերինէ գօլտուլմ:

Մէքթուպ քաթէթիլլէ մի, տէտի Ֆիլլէ քէնտիլլէնտէ, քիմ պիլլիլլէ, պէլլէ պու մէքթուպարտան պիրինին իլլիտէ Մար. սուլէն սէֆինէսինտէն պահ օլունմուլ չուրու:

Իսթիլլալ մէրգուլ, վագը օլան գանն ու թալմիլլէրին սահիլ օլուպ օլմալարընա պիր ալ էվլէ թէլլիլլէ օլալագ աղուլուն. լա, չէվրէ պիր տէլլիլլէ կիպի սիւալթա. լէ նէրտիլլէնտէն Եօգարը չըգալը:

(Տ. վալլէ)

